

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspekția Judiciară

Nr. 5883/IJ/3489/DIJ/2015

Avizat: Inspector Șef
Judecător dr. Lucian Meteșoru

Avizat Director Direcție de inspecție pentru judecători
Judecător Louysse Olimpia Răducu

Raport

privind sesizarea din oficiu a Inspekției Judiciare referitoare la pretinsa încălcare a normelor Codului deontologic al judecătorilor și procurorilor de către doamnele judecător Viorica Costiniu și Gabriela Baltag

1. Data și modalitatea de sesizare a Inspekției Judiciare

Prin procesul verbal din data de 2.10.2015, înregistrat la Inspekția Judiciară – Direcția de inspecție judiciară pentru judecători la data de 6.10.2015, în temeiul art.38 alin.1 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție, inspectorul judiciar a dispus sesizarea din oficiu a Inspekției Judiciare, cu privire la posibila încălcare, de către doamnele judecător Viorica Costiniu și Baltag Gabriela a prevederilor art.18 alin.2 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor.

2. Aspecte sesizate

Sesizarea din oficiu are la bază afirmațiile din cadrul unei dezbateri organizate de FACIAS, la care au fost prezenți parlamentari, reprezentanți ai presei și a unor ONG-uri, făcute de doamna judecător Viorica Costiniu, afirmații ce au constituit ulterior obiectul unor articole în presă. Astfel în publicația on-line Lumea Justiției, a apărut articolul intitulat “ Declarație bombă – Judecătoarea Viorica Costiniu, președintele de onoare al AMR dezvăluie că majoritatea magistraților aflați în câmpul tactic al SRI au semnat angajamente, sub riscul sancțiunii că vor soluționa dosare pe documente secrete la care nici inculpatul, nici avocatul nu au acces” iar ulterior, la data de 7.07.2015, în cadrul emisiunii Newline, pe postul România TV, sub genericul „ Acuzații extrem de grave ale unui judecător consacrat”, emisiune redată de Agerpres Monitorizare de Presă, doamnele judecător Viorica Costiniu și Gabriela Baltag, au răspuns unor întrebări referitoare la angajamentele de confidențialitate

1

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspekția Judiciară

semnate de judecători, la faptul că acestea ar încălca dreptul la un proces echitabil.

În data de 8.07.2015 în publicația Evenimentul zilei, au fost redată declarațiile doamnei judecător Viorica Costiniu în cadrul articolului intitulat „Costiniu lansează o fumigenă: informațiile secrete din dosare”.

3. Conținutul verificărilor și data finalizării acestora

În limitele de competență prevăzute de dispozițiile art.46 alin.2 din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, republicată și modificată, s-a procedat la efectuarea verificărilor prevăzute de lege, în acest sens solicitându-se un punct de vedere doamnelor judecător.

S-a apreciat că, date fiind dispozițiile prevăzute art. 39 din Regulamentul privind efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspekția Judiciară, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1027/2012, precum și specificul lucrării prezente, nu sunt necesare verificări directe, respectiv nu este necesară ascultarea doamnelor judecător, poziția acestora fiind pe larg exprimată în cadrul punctelor de vedere înaintate Inspekției Judiciare, la data de 6 respectiv 11.11.2015.

Urmare a referatului întocmit de inspectorul judiciar, s-a aprobat de către Inspectorul șef, prelungirea termenului de finalizare a verificărilor prealabile, în conformitate cu prevederile art.45 alin.3 din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, cu încă 45 zile.

Dat fiind că în cauză, cu excepția articolelor de presă care au fost aduse la cunoștința doamnelor judecător și a lucrării înregistrate la Inspekția Judiciară sub nr.4024/IJ/2417/DIJ/2015, în cadrul căreia, de asemenea, doamnele judecător și-au exprimat punctele de vedere, nu au fost administrate alte probatorii, la data de 4.01.2016 s-a constatat finalizarea verificărilor prealabile, fiind întocmit în acest sens un proces verbal.

4. Prezentarea situației de fapt și a apărărilor formulate

4.1. Potrivit publicației on line Lumea Justiției și susținerilor celor două doamne judecător exprimate în punctele de vedere, în cadrul unei dezbateri organizate de FACIAS având ca temă „Prezumpția de nevinovăție” la care au fost prezenți parlamentari, reprezentanți ai presei și a unor ONG-uri, doamna judecător Viorica Costiniu a afirmat că în cauzele penale în care există documente secrete provenite de la serviciile de informații, magistrații care le soluționează au fost obligați să semneze *angajamente secrete*, potrivit cărora vor judeca pe baza documentelor clasificate, cu obligația de a nu le arăta inculpaților și nici avocaților acestora. Aceste declarații au constituit ulterior conținutul articolului apărut în publicația on-line Lumea Justiției,

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspekția Judiciară

intitulat “ Declarație bombă – Judecătoarea Viorica Costiniu, președintele de onoare al AMR dezvăluie că majoritatea magistraților aflați în câmpul tactic al SRI au semnat angajamente, sub riscul sancțiunii că vor soluționa dosare pe documente secrete la care nici inculpatul, nici avocatul nu au acces”.

S-a arătat că doamna judecător a fost foarte categorică, precizând că: „angajamentele s-au semnat. Toată magistratura română...sunt puțini care n-au semnat”.

S-a arătat astfel, în articolul menționat, că această declarație a doamnei judecător Viorica Costiniu, judecător în cadrul Secției a II-a Penală a Curții de Apel București, scoate la iveală faptul că prin asemenea metode, dreptul la apărare este încălcat flagrant în România, câtă vreme există situații în care verdictele de condamnare se iau pe probe la care apărarea și acuzații nu au acces. S-a mai arătat că această situație este de neconceput într-o societate democratică, „dar că se coroborează cu declarația generalului SRI Dumitru Dumbravă, care a recunoscut public că SRI își păstrează interesul în cauzele penale și îi urmărește pe magistrați până la soluționarea definitivă a dosarelor”.

Articolul redă, în citat, declarația doamnei judecător Viorica Costiniu potrivit căreia: “Legea siguranței naționale s-a promulgat recent și a prevăzut, sub sancțiune disciplinară... s-a introdus o literă (n.n. - Legea 255/2013 prin art. 51 a modificat art. 7 alin 4 și 5 din Legea 182/2002 și s-a dat HCSM nr. 140/6.02.2014), în care obliga, sub supravegherea unui director de securitate, a unui ofițer de securitate care poate să mă verifice ce măsuri iau în dosar, să îmi iau angajamente cu privire la instrumentarea anumitor documente care sunt în dosar. Adică ce presupune? **Că eu dacă am într-un dosar anumite documente, pot să am acces la ele numai eu, să-mi formez o opinie, nici inculpatul, nici avocatul nu au acces la aceste documente și eu pot să judec dosarul și sub influența acestor documente la care ceilalți nu au voie. Dacă eu încalc, lucru pe care l-am făcut o dată, și pun la dispoziție și avocatului și inculpatului, sunt sustenabilă (susceptibilă – n.r) de sancțiune. La ce a dus acest lucru? Angajamentele s-au semnat. Toată magistratura română... sunt puțini care n-au semnat.”**

În ceea ce privește aceste afirmații, doamna judecător Viorica Costiniu, prin punctul de vedere exprimat, a arătat, în esență, că nu a afirmat că magistrații semnează documente secrete și nici că aceștia judecă pe baza unor documente asupra cărora există obligația de a nu le arăta inculpaților și avocaților acestora.

Doamna judecător Viorica Costiniu a arătat că, contrar celor reținute de

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspekția Judiciară

Inspekția Judiciară în procesul verbal de sesizare din oficiu, nu a făcut afirmația potrivit căreia „angajamentele de confidențialitate semnate de judecători încalcă dreptul la un proces echitabil”. În acest context, nu există vreo sesizare a vreunui coleg magistrat care să se fi simțit lezat, în schimb existând colegi care îi împărtășesc punctul de vedere cu privire la modificările aduse Legii nr.182/2002. Faptul că au fost puse în discuție, în contextul unor dezbateri publice, a unor prevederi legale criticabile, nu este de natură să afecteze prestigiul și imaginea justiției.

S-a arătat că, în cadrul acestei întâlniri, au fost abordate și alte subiecte legate de prezumția de nevinovăție, practica neunitară, răspunderea materială a magistraților, iar pe fondul acestor discuții, doamna judecător a amintit parlamentarilor prezenți, că nu de puține ori magistrații au făcut amendamente sau propuneri la proiecte de lege neavenite, între care a menționat extrapolarea aplicării Legii nr.51/1991, a informațiilor clasificate în activitatea de judecată și efectele acestora: obligația judecătorului care instrumentează dosare conținând documente cu informații clasificate de a semna un angajament în fața unui ofițer de securitate sau funcționar de securitate, existența unei astfel de persoane care acces la dosar (care nu are nicio calitate din perspectiva Codului de procedură penală), lipsa de acces a părții/inculpatului și avocatului la documentele din dosar care conțin informații clasificate, ceea ce pune probleme privind exercitarea dreptului la apărare.

S-a mai arătat că în toată intervenția sa, făcută în scopul apărării statutului magistraților, s-a referit strict la activitatea sa, nu la instanțe sau puterea judecătorească, în ansamblul său.

Mai mult, la aceste dezbateri a reprezentat Asociația Magistraților din România care, potrivit Statutului său, are dreptul să-și expună punctul de vedere cu privire la probleme privind legislația, activitatea judecătorească și modul de exercitare a profesiei.

A mai arătat doamna judecător că afirmațiile făcute beneficiază de protecția prevederilor art.10 din CEDO, instanța europeană statuând că opiniile care se referă la funcționarea sistemului judiciar, legislație, reprezintă chestiuni de interes public.

În același context, doamna judecător a invocat practica CEDO, cauza Kudeshkima contra Rusiei.

4.2 În procesul verbal de sesizare din oficiu, inspectorul judiciar a mai reținut că în data de 7.07.2015, în cadrul emisiunii Newline, pe postul România TV, sub genericul „ Acuzații extrem de grave ale unui judecător consacrat”, emisiune redată de Agerpres Monitorizare de Presă, doamnele judecător Viorica Costiniu și Gabriela

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspecția Judiciară

Baltag, au răspuns unor întrebări referitoare la angajamentele de confidențialitate semnate de judecători, la faptul că acestea ar încălca dreptul la un proces echitabil.

În cadrul acestui interviu, doamna judecător Viorica Costiniu a arătat că inculpatul trebuie să aibă cunoștință de tot ce i se aduce ca probă care îi vizează interesele sau libertatea.

Doamna judecător Gabriela Baltag și-a exprimat opinia în legătură cu faptul că C.S.M a susținut semnarea acestor documente de confidențialitate, arătând că impune judecătorilor semnarea de angajamente ca angajații SRI, acest lucru nefiind corect față de cei care vin în fața instanței și care trebuie să știe că judecătorul poate să se uite în dosar fără să aibă angajamente semnate cu cineva.

De asemenea doamna judecător Baltag și-a exprimat nemulțumirea referitor la faptul că se cer judecătorilor tot felul de formalități peste lege „de nepermis ca tu să poți să soluționezi o cauză. Oamenii sunt împiedicați să aibă dreptul la un proces echitabil. ...poate există bănuiala și atât de multă lume vorbește, s-a vorbit de la cel mai înalt nivel, fostul președinte a vorbit despre implicarea serviciilor în sistem”, a mai arătat doamna judecător.

Referitor la aceste afirmații, la solicitarea Inspecției Judiciare, doamna judecător Gabriela Baltag a arătat acestea au reprezentat un răspuns asupra unei probleme de interes general: respectarea dreptului oricărei persoane la un proces echitabil.

Poziția din cadrul emisiunii din 7.07.2015, a fost exprimată în calitate de președinte al Asociației Magistraților din România, calitate în care s-a exprimat împotriva semnării de către magistrați, a angajamentelor scrise de păstrare a secretului de stat și a secretului de serviciu, obligație introdusă prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.140/6.02.2014.

Afirmațiile făcute trebuie examinate, arată doamna judecător, în lumina prevederilor constituționale, dar mai ales a Convenției Europene a Drepturilor Omului. CEDO reamintește de fiecare dată că, prin intermediul dreptului prevăzut de art.10, se protejează nu numai esența ideilor și a informațiilor exprimate dar și forma pe care acestea o iau din perspectiva dreptului publicului de a fi informat asupra aspectelor care se referă la funcționarea puterii judiciare (cauza Schopher v. Suisse din 20.05.1998).

S-a arătat că a existat în ultimii ani o tendință a înregimentării magistraților într-un sistem al organelor statului, în care serviciile de informații au competențe și atribuții de control sporite, inclusiv în domeniul administrării justiției. Examinând conținutul Anexei nr.1 la Hotărârea nr.140/2014 a Plenului C.S.M, se constată

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspekția Judiciară

existența unei identități între acest model de angajament și modelul angajamentului de confidențialitate prevăzut de anexa 3 din HG nr.585/2002, semnat de persoanele cărora le sunt eliberate certificate de securitate sau autorizații de acces, existând astfel identitate mai ales în ceea ce privește esența formulei de angajare a păstrării secretului de stat și de serviciu.

Asociația Magistraților din România a înțeles să conteste hotărârea mai sus menționată, întrucât condiționează actul de justiție de obținerea/îndeplinirea de către un magistrat a unor formalități ce sunt în măsură să ridice îndoieli cu privire la independența și imparțialitatea sa, în condițiile în care Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și Legea nr.176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, reglementează în mod expres care sunt declarațiile pe care magistrații sunt obligați să le semneze.

Posibilitatea implicării unor structuri străine în activitatea sistemului judiciar, prin controlul pe care trebuie să-l exercite în situația în care este acceptată/acreditată ideea verificării condițiilor în care sunt asigurate/păstrate informațiile confidențiale, este în măsură să creeze o serioasă îndoială asupra independenței depline a sistemului.

În Legea nr.182/2002 nu se stabilește obligația judecătorilor și procurorilor de a semna un angajament de păstrare a secretului de stat sau de serviciu, existând oricum un cadru generos care obligă magistrații, sub sancțiunea angajării răspunderii penale, la asigurarea confidențialității datelor și informațiilor clasificate de care iau cunoștință în exercitarea atribuțiilor specifice funcției.

S-a mai arătat că părțile, avocații, experții, pot avea acces la documentele clasificate numai dacă dețin certificate de securitate sau autorizație de acces și dacă argumentează principiul necesității de a cunoaște. Această ultimă mențiune, în condițiile în care necesitatea decurge din chiar obligația sa profesională, din rațiunea vocației de avocat, este o nesocotire a dreptului la apărare.

De fapt, critici asupra modificărilor aduse Legii nr.182/2002 au fost aduse în atenția opiniei publice de către doamna judecător și în anii 2013 și 2014, în calitate de judecător și de membru al Asociației Magistraților din România, fără însă ca Inspekția să se sesizeze.

În finalul punctului de vedere doamna judecător Baltag și-a exprimat nemulțumirea în ceea ce privește sesizarea din oficiu, apreciind-o o formă de hărțuire și de îngrădire a libertății de exprimare.

5. Soluția propusă și argumentarea acesteia

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspekția Judiciară

Conform art. 38 alin.1 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspekție de către Inspekția Judiciară, aprobat Hotărârea nr.1.027/2012 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, Inspekția Judiciară se poate sesiza din oficiu sau poate fi sesizată de Consiliul Superior al Magistraturii, precum și de către orice persoană, în legătură cu încălcarea de către judecători, procurori și magistrații-asistenți ai Înaltei Curți de Casație și Justiție a normelor Codului deontologic al judecătorilor sau procurorilor, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 328/2005.

Contrar suspiciunilor exprimate de doamna judecător Gabriela Baltag, Inspekția Judiciară, prin sesizarea din oficiu s-a raportat strict la articolele de presă menționate, în care se fac referiri exprese la încălcarea, de către judecătorii care soluționează cauze penale a dreptului la apărare al inculpaților, implicit la dreptul acestora de a beneficia de garanțiile unui proces echitabil.

Sesizarea din oficiu semnaleză doar existența unor indicii care ar putea contura o abatere de la Codul deontologic al magistraților, indicii ce impun verificări punctuale. În acest sens, s-a considerat oportun a se solicita un punct de vedere al doamnelor judecător. Pentru a se stabili baza factuală a acestor afirmații, scopul în care au fost făcute și nu în ultimul rând pentru a stabili dacă doamnele judecător au făcut afirmațiile așa cum acestea au fost redade în presă, Inspekția Judiciară a apreciat necesare anumite verificări suplimentare.

5.1 Sub aspectul *cadrelui legal* aplicabil, potrivit art.18 alin.2 din Codul deontologic „judecătorii și procurorii nu își pot exprima părerea cu privire la probitatea profesională și morală a colegilor lor”.

În aprecierea existenței încălcării acestei obligații se impune a se porni de la analiza dispozițiilor legale care reglementează dreptul la libera exprimare și la cele ce reglementează obligația de rezervă a magistraților.

Exercitarea dreptului fundamental la libera exprimare, înscris în art.30 din Constituția României și în art.10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, de către magistrați, trebuie examinată prin raportarea la obligația de rezervă impusă acestora.

Obligația de rezervă a magistratului exprimă o sinteză practică a principiilor generale ale deontologiei profesionale: independență, imparțialitate și integritate. Aceasta presupune moderație în prezentarea opiniilor.

Potrivit „Principiilor fundamentale ale Națiunilor Unite privind independența judecătorilor” adoptate de Congresul al VII-lea al Națiunilor Unite privind

Inspekția Judiciară

prevenirea criminalității și tratamentul infractorilor, desfășurat la Milano și aprobate prin Rezoluțiile Adunării Generale nr.40/32 din 29.11.1985 și nr.40/146 din 13.12.1985 în art. 8 se reține „În conformitate cu Declarația universală a drepturilor omului, membrii corpului judecătoresc au, ca și ceilalți cetățeni, libertatea de exprimare, convingere, asociere și reuniune, cu condiția ca judecătorii, atunci când își exercită aceste drepturi, să se comporte întotdeauna de așa manieră încât să păstreze demnitatea funcției pe care o dețin, imparțialitatea și independența sistemului judecătoresc.

În ceea ce privește sfera declarațiilor, pentru a fi în prezența încălcării obligației prevăzute de art.18 alin.2 din Codul deontologic, apreciem că acestea ar fi acelea care, unui observator rezonabil i-ar putea crea îndoieli referitoare la probitatea profesională și morală a colegilor judecători, îndoieli de natură a deteriora respectul și încrederea de care aceștia trebuie să se bucure.

Vinovăția magistratului, autor al declarațiilor, va fi apreciată atât în raport cu standardele de conduită impuse de profesie cât și în raport cu efectele concrete, respectiv cu modul în care probitatea morală și profesională s-a urmărit a fi încălcată și s-a realizat în concret acest lucru.

5.2. Analiza aspectelor invocate și apărărilor formulate

Verificând susținerile doamnei judecător Viorica Costiniu din cadrul dezbaterii organizate de FACIAS, constatăm că, în general, afirmațiile acesteia sunt făcute la persoana I-a singular, fără vreo referire concretă la activitatea altor colegi judecători: „eu dacă am într-un dosar anumite documente eu pot să am acces la ele, numai eu. Nici inculpatul nici avocatul nu au acces la aceste documente”.

Este adevărat că în procesul verbal de sesizare din oficiu, Inspekția Judiciară a reținut unele aspecte ce nu se regăsesc în declarație doamnei judecător însă, aceste aspecte au fost cuprinse în articolele de presă, astfel că nu sunt „afirmațiile Inspekției judiciare”, cum în mod greșit precizează doamna judecător în punctul de vedere exprimat. De altfel, aceste articole de presă au fost aduse la cunoștința doamnei judecător, astfel că, la o simplă verificare, aceasta putea constata, în mod direct, modalitatea în care presa a redat afirmațiile din cadrul întâlnirii mai sus menționate. Contrar susținerilor doamnei judecător, Inspekția Judiciară nu a „abordat incorect” afirmațiile, ci s-a sesizat raportat strict la conținutul articolului apărut în publicația on line Lumea justiției, în care se menționează că doamna judecător Viorica Costiniu „a afirmat că în cauzele penale în care există documente secrete provenind de la serviciile de informații, magistrații au fost obligați să semneze angajamente secrete,

*„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Inspekția Judiciară

potrivit cărora vor judeca pe baza documentelor clasificate, cu obligația de a nu le arăta inculpaților și nici avocaților acestora”.

Din verificările ulterioare, a rezultat însă că aceste afirmații au fost făcute în contextul dezbaterii publice, organizată de FACIAS la data de 25.06.2015 având ca temă „Prezumția de nevinovăție prevăzută de art.6 alin.2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Interpretare și aplicare”, la care doamna judecător a fost invitată în calitate de reprezentant al Asociației Magistraților din România. La această dezbateri au participat parlamentari, ziariști, reprezentanți guvernamentali, ai unor organizații nonguvernamentale, ai instituției Avocatului Poporului și în care s-au discutat inclusiv aspecte privind legislația care ar putea afecta acest drept absolut.

În acest context s-a adus în discuție situația dosarelor penale ce conțin documente ce cad sub incidența prevederilor Legii nr.182/2002, doamna judecător afirmând că aceste dosare impun judecătorilor ce le soluționează semnarea unor angajamente. Cu toate acestea, astfel cum s-a arătat anterior, doamna judecător, în intervenția sa, redată în rezumat de Știrile Antenei 3, s-a referit strict la activitatea sa de judecător ce soluționează cauze penale, fără a face aprecieri cu privire la activitatea altor colegi, la instanțe ori la activitatea judecătorească în ansamblul său.

În consecință, faptul că articolele de presă, ce au redat conținutul dezbaterilor și care au stat la baza sesizării din oficiu, preluând o afirmație a doamnei judecător, au generalizat opinia acesteia în ceea ce privește cauzele penale, în contextul în care au omis să prezinte tot cadrul legal, nu este imputabil acesteia.

Mai mult, pentru a fi în prezența abaterii prevăzute de art.18 alin.2 din Codul deontologic, este necesar a stabili dacă afirmațiile doamnei judecător, au depășit cadrul dreptului la libera exprimare, dacă le lipsește baza factuală și dacă afectează în mod concret probitatea morală și profesională a colegilor judecători.

În analiza acestui aspect, trebuie pornit de la faptul că prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.140/6.023.2014, a fost aprobat Regulamentul privind accesul judecătorilor, procurorilor și magistraților asistență ai Înaltei Curți de Casație și Justiție la informații clasificate secrete de stat și secrete de serviciu.

Această hotărâre a fost atacată de Asociația Magistraților din România la Curtea de Apel București Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal prin cererea înregistrată sub nr. 2182/2/2014, prin care aceasta a solicitat, în contradictoriu cu părâțul Consiliul Superior al Magistraturii, ca prin hotărârea judecătorească ce se va pronunța să se dispună anularea în tot a acestei hotărâri emisă de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și a anexei acesteia.

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspekția Judiciară

Motivarea cererii a cuprins și aspectele reluate ulterior în mass media de reprezentantele acestei asociații, doamna președintă Baltag Gabriela și președintele de onoare, doamna judecătoreasă Costiniu Viorica, respectiv că *această hotărâre afectează dreptul la un proces echitabil, drept ce presupune, pe lângă dreptul unei persoane la un proces public, în fața unei instanțe independente și imparțiale și garantarea posibilității părților de a cunoaște în egală măsură conținutul înscrisurilor aflate la dosar și astfel, în baza unui alt principiu fundamental - cel al egalității de arme, de a se apăra față de acuzațiile aduse împotriva sa ori de a cunoaște toate probele care-i sunt opuse.*

Mai mult decât atât, părțile, avocații, experții și interpreții pot avea acces la documentele clasificate: „numai dacă dețin certificate de securitate pentru acces la informații clasificate sau autorizație de acces, corespunzătoare clasei, respectiv nivelului de secretizare al fiecăruia dintre documentele volumului corespunzător și dacă argumentează principiul necesității de a cunoaște.” Această ultimă mențiune, respectiv cea privitoare la necesitatea argumentării necesității cunoașterii, în condițiile în care această „necesitate” decurge din chiar obligația sa profesională, din rațiunea vocației de avocat, este mai mult decât o nesocotire a dreptului la apărare, este o îngrădire explicită a acestuia.

Pe de altă parte, s-a mai arătat în cererea de chemare în judecată, că potrivit prevederilor art. 11 pct. 9 din Regulamentul de acces la informații clasificate, chiar și magistratul care consultă un document cu informații clasificate, va trebui să obțină acordul scris al conducătorului instanței sau parchetului, urmând a se face mențiune despre acest aspect în cuprinsul unei fișe de consultare, care se va întocmi. S-a apreciat astfel, că se impune ca, odată ajunse la instanță, orice informații destinate soluționării unei cauze să nu mai aibă regimul de informații clasificate, indiferent de forma pe care acestea o au, întrucât doar într-o astfel de situație se pot garanta toate drepturile și libertățile cetățenilor și se vor asigura respectarea principiilor fundamentale ale dreptului.

În situația în care se hotărăște că anumite documente nu pot fi declassificate și deci nu există posibilitatea aducerii conținutului lor la cunoștința celor interesați, cu ocazia soluționării unui litigiu, pentru a fi dezbătute în contradictoriu, se impune ca acestea să fie înlăturate din cauză. Doar așa dreptul la apărare, egalitatea armelor și desfășurarea unui proces echitabil pot fi efectiv realizate.

Prin sentința civilă nr.2071/30.06.2014, Curtea de Apel București Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal, a respins acțiunea formulată de Asociația

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspekția Judiciară

Magistraților din România, ca nefondată, reținând că hotărârea Plenului CSM nr.140/2014 prin care s-a aprobat Regulamentul privind accesul judecătorilor, procurorilor și magistraților asistenți ai I.C.C.J. la informații clasificate, secrete de stat și secrete de serviciu este legală și temeinică, fiind în acord cu dispozițiile în materie, respectiv art. 7 din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, republicată cu modificările și completările ulterioare astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 255/19.07.2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual-penale.

În ceea ce privește posibilitatea încălcării de către magistrați a dreptului la apărare în procesele penale, aspect vizat de articolele de presă anterior amintite, această chestiune a fost examinată de Inspekția Judiciară în cadrul lucrării înregistrată sub nr.4024/IJ/2417/DIJ/2015, concluzionându-se că, prin garanțiile oferite de Legea nr. Legii nr.182/2002 privind protecția informațiilor clasificate precum și de H.G. 585/2002 pentru aprobarea standardelor naționale de protecție a informațiilor clasificate în România, cu respectarea unor condiții expres prevăzute, instituite tocmai pentru a se asigura confidențialitatea acestor documente, la care inculpații și avocații acestora pot avea acces, este exclusă posibilitatea pronunțării unor hotărâri penale pe baza unor probe la care inculpații nu au acces.

De altfel, astfel cum s-a arătat în fiecare din aceste articole de presă, declarația doamnei judecător Costiniu, ce face obiectul prezentei analize, a fost redată în contextul unei alte declarații ce a produs o dezbatere mediatică intensă, respectiv aceea a domnului general SRI Dumbravă, care potrivit presei dovedea implicarea serviciilor secrete în activitatea magistraților.

Această declarație a domnului general Dumbravă, a fost adusă în atenția Consiliului Superior al Magistraturii iar prin Hotărârea Plenului Consiliului nr.636/15.06.2015 s-a reținut că aceste afirmații nu sunt de natură a aduce atingere independenței sistemului judiciar.

În consecință, pornindu-se de la o afirmație a doamnei judecător Viorica Costiniu privind aprecierea propriei activități în calitate de judecător ce soluționează cauze penale, raportat la respectarea prezumției de nevinovăție, în contextul unor largi dezbateri având ca temă implicarea serviciilor de informații inclusiv în domeniul justiției, autorii articolelor de presă au distorsionat conținutul afirmațiilor inițiale, dându-le o altă conotație.

Totodată, acest aspect interesând și afirmațiile doamnei judecător Baltag,

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspekția Judiciară

Asociația Magistraților din România, astfel cum și-a exprimat poziția și prin cererea ce a constituit obiectul unor proceduri judiciare, mai sus amintită, a criticat obligația magistraților de a semna angajamente de păstrare a secretului de stat și a secretului de serviciu, obligație impusă de Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii.

Apreciem că aceste critici, ce pornesc de la obligațiile impuse magistraților prin legislația ce reglementează activitatea sistemului judiciar, referitoare la existența unei anumite implicări, în ceea ce privește protejarea acestor informații, a unor persoane din afara sistemului judiciar, care nici nu au legătură cu vreuna din părțile din dosar, sunt opinii afirmate în scopul apărării independenței sistemului judiciar.

În acest context trebuie observat că obligația de rezervă impune că magistrații trebuie să-și exprime opiniile într-o manieră prudentă, măsurată, deoarece obligația de imparțialitate de care sunt ținuți trebuie să satisfacă exigențele serviciului public căruia îi asigură funcționalitatea.

Obligația de rezervă ce le este impusă magistraților nu poate suprima însă libertatea de gândire și de exprimare, CEDO afirmând, în jurisprudența sa că „, având în vedere obligația de discreție/rezervă, se impune ca persoanele în cauză să facă cunoscute autorității competente, aspectele ce comportă discuții pentru a se putea aprecia proporționalitatea opiniei exprimate și scopul urmărit. Participarea la o dezbatere pe probleme, inclusiv de justiție, de interes general, bazată pe afirmații factuale, nu constituie o încălcare a dispozițiilor art.10 din CEDO”.

De asemenea Curtea Europeană a recunoscut dreptul publicului de a fi informat asupra funcționării sistemului justiției, făcând referiri, în unele cauze și la Recomandarea 2013 a Comitetului de Miniștri către statele membre ale Consiliului Europei privind furnizarea de informații prin intermediul mass media cu privire la procesele penale (De Haes și Gijssels contra Belgiei).

Curtea a mai arătat că obligația de rezervă a magistraților vizează dezbaterile privind autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești. Magistrații se bucură de libertate de exprimare inclusiv în sfera profesiei.

Potrivit Principiilor de la Bangalore obligația de rezervă reprezintă un comportament cvasi-ireproșabil care se așteaptă de la judecător, ce poate privi exigențele de prudență și moderație asociate cu funcția de judecător, o obligație de distanță pentru prezervarea imparțialității sale și cuprinde și alte limite cu privire la acțiuni sau inacțiuni estimate ca fiind incompatibile cu funcția sa. Noțiunea de rezervă semnifică un concept unic care determină o serie importantă de așteptări atât în interiorul corpului de magistrați cât și în raport cu justițiabilii ori cu societatea

*„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Inspekția Judiciară

privită în sens larg, iar identificarea obligației de rezervă se examinează în raport cu situația concretă dată.

Din pozițiile exprimate de doamnele judecătorești reținem că scopul afirmațiilor făcute în mass media a fost de fapt a atrage atenția asupra respectării principiului independenței justiției, judecătorilor, principiu ce presupune că aceștia se supun numai legii, fără vreo ingerință, în soluționarea cauzelor a vreunui alt organ de stat sau a vreunei persoane. S-a mai apreciat de către doamna judecătorească că, prin impunerea semnării unui „angajament”, se induce ideea unei subordonări, unei condiționări a propriei activități de instituția/persoana în fața căruia acest angajament este dat.

Intenția afirmată de doamnele judecătorești și scopul demersurilor lor, cu atât mai mult cu cât acestea au fost făcute în calitate de reprezentante ale unei asociații profesionale al cărei scop declarat este acela al apărării independenței judecătorilor, nu pot fi contestate, neexistând elemente suplimentare care să conducă spre o concluzie diametral opusă de natură să înlăture aceste apărări, putându-se reține astfel că afirmațiile făcute în spațiul public nu au urmărit lezarea probității morale și profesionale a celorlalți judecătorești ce soluționează cauze penale.

Aprecierile celor două doamne judecătorești referitoare la posibilitățile în care dreptul la un proces echitabil, respectiv dreptul la apărare, ar putea fi încălcate, precum și impunerea unor obligații ce ar putea afecta independența judecătorilor ce soluționează cauze penale, s-au raportat la Hotărârea nr.140/2014 a Consiliului Superior al Magistraturii. Or, chiar dacă prin criticile aduse acestei hotărâri, doamnelor judecătorești afirmă suspiciuni în ceea ce privește rolul Consiliului, acela de garant al independenței, acestea nu au depășit limitele libertății de exprimare astfel cum acestea se conturează în jurisprudența CEDO citată.

Preluarea suspiciunilor exprimate de părerile celor două doamne judecătorești de către mass media și acordarea unor conotații de natură a crea o imagine deformată sistemului de justiție, din perspectiva unor implicații ale organelor de securitate în activitatea de judecată, apreciem că sunt datorate înțelegerii greșite atât în ceea ce privește aplicarea unor dispoziții legale cât și a unor principii fundamentale ce stau la baza desfășurării procesului penal și a activității magistratului.

Este vorba așadar de exprimarea unei opinii de către doamnele judecătorești, făcută în contextul apărării unui scop legitim, fără a afecta în vreun fel probitatea morală și profesională a celorlalți colegi și fără a încălca obligația de rezervă anterior definită.

În consecință, apreciem că nu există indicii că doamnele judecătorești Viorica

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspekția Judiciară

Costiniu și Gabriela Baltag au încălcat dispozițiile art.18 alin.2 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, din moment ce intervențiile din presă au fost redade parțial eronat, fiind exagerate, în scopul sublinierii unei legături între serviciile de informații și justiție. Pe de altă parte aceste intervenții se circumscriu obiectivelor asociației din care fac parte, acela de a apăra „statutul magistraților în statul de drept”, conform art. 6 lit.b din Statutul Asociației Magistraților din România.

În contextul în care afirmațiile doamnelor judecător nu au vizat probitatea morală și profesională a anumitor judecători, ci s-au raportat la existența unor situații ipotetice în care dreptul la apărare ar putea fi încălcat, fără a exemplifica în concret, atrăgând totodată atenția asupra unei posibile implicări a unor persoane din cadrul serviciilor de informații în activitatea instanțelor judecătorești, percepția publică asupra imaginii corpului-magistraților nu a fost în vreun fel afectată.

Aprecierile redade în media referitoare la o posibilă încălcare a unui drept fundamental al magistratului român, nu sunt de natură a afecta probitatea morală sau profesională a acestuia, ci sunt de natură a exprima judecăți de valoare asupra necesității adoptării unui cadru legislativ de natură a înlătura orice suspiciuni cu privire la respectarea dreptului la apărare și la un proces echitabil, drepturi afirmate atât de Constituția României cât și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Pentru toate considerentele expuse anterior, apreciem că nu există indicii privind încălcarea de către doamnele judecător Viorica Costiniu, judecător în cadrul Curții de Apel București, președinte de onoare al Asociației Magistraților din România și Gabriela Baltag judecător la Tribunalul Neamț și președinte al Asociației Magistraților din România, a normelor de conduită prevăzute de art.18 alin.2 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor.

Față de toate aceste considerente, în temeiul art. 36¹ din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii și art. 40 alin.3 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspekție de către Inspekția Judiciară,

PROPUN

Înaintarea prezentului raport Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii pentru a dispune.

INSPECTOR JUDICIAR
Judecător Cornelia Ana Dima

14